

Kraftig vækst i det danske solvarmemarked

Stort potentiale for solvarme i Danmark - og for eksport Øget politisk bevågenhed

12/10 2007, Jan Erik Nielsen, Dansk SolvarmeForening, DSF (www.dansksolvarmeforening.dk)

Kraftig vækst i det danske solvarmemarked

Dansk Solvarme Forening har netop offentligt gjort markedstal for salg af solfangere i Danmark sidste år (2006). Tallene er baseret på indberetninger fra 11 af de mest betydende fabrikanter/distributører¹.

Solfangere:	Areal i m ²	Effekt i MW
- produceret i Danmark	37.000	25,9
- solgt i Danmark	38.100	26,7
- eksporteret	5.200	3,6
- importeret	6.200	4,3

Tabel 1. Solfanger-markedstal for Danmark 2006

Kun et år tidligere (1996) har der været solgt så mange solfangere i Danmark, og markedsudviklingen er dermed tilbage på rette spor: Udviklingen i Danmark følger nu - noget forsinket - udviklingen i verden omkring os.

I årene 2002 - 2005 har markedstal for solfangere ikke været optalt (Dansk Solvarme Forening har dog estimeret at markedet faldt drastisk da tilskuddet bortfaldt i 2002, hvorefter det er øget gradvist med de stigende energipriser). I 2001 blev der i h.t. Energistyrelsen solgt 26.150 m² solfangere (med tilskud); så der sælges altså nu godt 30% flere solfangere i Danmark - og nu uden tilskud. I forhold til 2005 vurderer Dansk Solvarme Forening en stigning i salget på mindst 50%.

Årsagerne til den kraftige stigning i det danske solvarmemarked kan være:

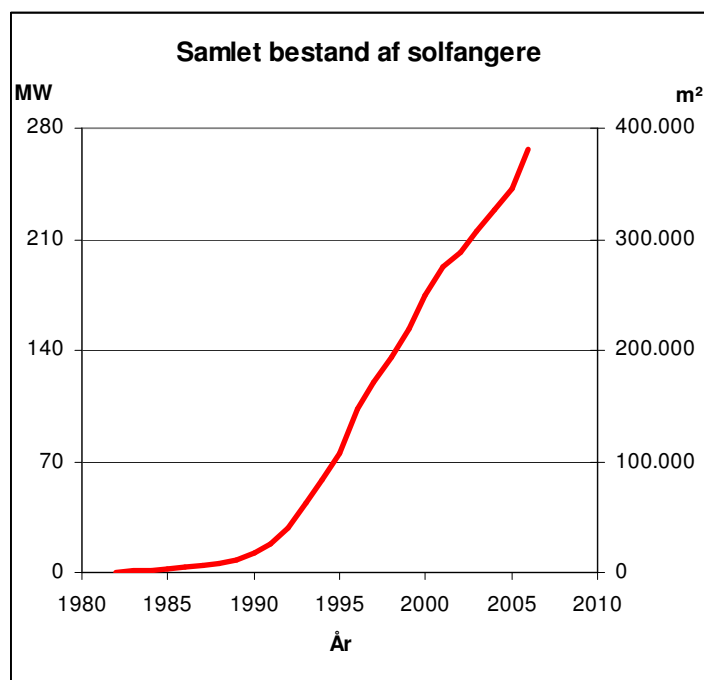
- stigende energipriser
- øget bevidsthed i befolkningen om global omvarmning og miljø
- nyt strammere bygningsreglement hvor besparelsen fra solvarmeanlæg nu kan tages i beregning

Bestanden af solfangere i Danmark² er nu knap 0,4 mill m², svarende til en installeret termisk effekt på knap 280 MW - årligt spares dermed en energimængde på op mod 200 GWh - svarende til varmemeforbruget i ca. 10.000 parcelhuse.

¹ Fabrikanter/distributører, der har indberettet:

Ans Solvarme
Arcon Solvarme A/S
Batec Solar A/S
Biovarme Aps
Combiheat
Djurs Solvarme
Scansun
Solarventi A/S
Thermo-Sol
Varmt Vand Fra Solen
Velux A/S

² I Danmark er der således nu installeret ca. 0,07 m² solfanger pr.indbygger - til sammenligning er der i Østrig ca. 0,35 m² pr. indbygger, d.v.s. 5 gange så mange solfangere pr. indbygger. Solindstrålingen i Wien er 5% større end i København - så forklaringen på denne store forskel skal snarere søges i større politisk og folkelig bevågenhed.

Figur 1. Udvikling i Danmarks bestand³ af solfangere.

Stort potentiale i Danmark

Der er dog stadig et meget stort u-udnyttet potentiale. I Energistyrelsens og Energinet.dk's nyligt udgivne strategi for forskning, udvikling og demonstration på solvarmeområdet⁴ sigtes der *"imod at en væsentlig del af det fremtidige danske varmebehov i bygninger dækkes af solvarme"*. Der er en målsætning om:

- *"15% solvarmedækning af varmekonsumet i bygninger i 2030"*
- *"Op mod 40% solvarmedækning af varmekonsumet i bygninger i 2050"*

Når disse mål vil der i 2030 være ca. 1,7 m² - og 2050 ca. 4 m² - solfangere pr. indbygger, placeret dels på bygninger og dels i større centrale anlæg i forbindelse med fjernvarme. For at nå en udbredelse i henhold til ovenstående målsætninger, er det dog nødvendigt med nogle konkrete politiske tiltag der kan støtte op om den gunstige markedsudvikling.

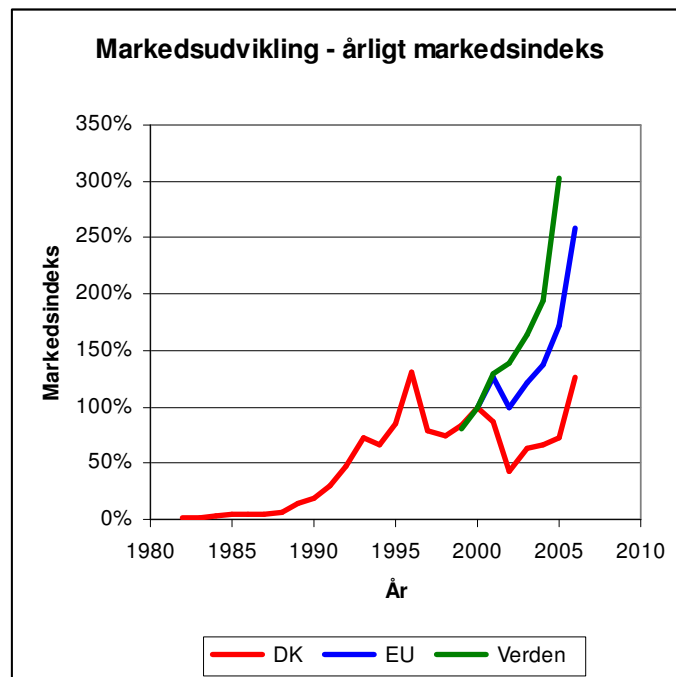
Stort potentiale for eksport

I verden omkring Danmark er solvarmeudviklingen gået ekstremt hurtigt de senere år, eksempelvis steg det europæiske marked med næsten 50% sidste år - det årlige salg af solfangere nåede her over de 3 mill. m² (2,1 GW installeret effekt). Så der er et enormt potentiale for eksport for danske virksomheder (disse er dog p.t. noget handicappet af fraværet af et dansk afprøvningssted, der kan prøve produkter mod de europæiske normer).

³ Kilder til tal i figur 1:

- *Frem til 2001: Tal fra Energistyrelsen baseret på tilskudsopsørgørelser*
- *2002-2005: Tal estimeret af Dansk Solvarme Forening*
- *2006: Ny optælling baseret på indberetning af salgstal fra fabrikanter/distributører*

⁴ "Solvarme - Status og Strategi", Energistyrelsen og Energinet.dk, maj 2007 (<http://www.ens.dk/sw46857.asp>)

Figur 2. Udvikling i solvarmemarkedet⁵, i Danmark, EU og verden.
Efter nogen stilstand de sidste 4-5 år er det danske marked nu på vej i den rigtige retning.

Øget politisk velvilje

Solvarme har i perioden 2002-2005 været nærmest usynlig i regeringens energipolitik. Men Transport og Energiminister Jacob Axel Nielsen slår nu fast i et svar⁶ til Folketingets Energipolitiske udvalg at det: "synes fornuftigt at understøtte udbygningen med individuel solvarme gennem bygningsreglementet, samt at en øget anvendelse af solvarme i fjernvarmesektoren kan have perspektiver og derfor bør forankres i de eksisterende demonstrationsprogrammer".

Af Energistyrelsens notat relateret til dette ministersvar fremgår det at:

- Generelt: "Solvarme medvirker i højere grad end de øvrige løsninger til en øget forsyningsikkerhed, i form af en reduceret afhængighed af fossile brændsler samt en effektiv udnyttelse af de begrænsede biomasseressourcer"
- Individuel opvarmning af boliger: "Privatøkonomisk kan installation af solvarmeanlæg i en række tilfælde være en god forretning for den private boligejer"
- Fjernvarmeproduktion: "Med en kalkulationsrente på 3 procent bliver de samfundsøkonomisk omkostninger ved solvarmen umiddelbart set konkurrencedygtige"

⁵ Kilder til tal i figur 2:

- Verdenstal:
 - IEA-SHC - Solar Heat Worldwide - Markets and Contribution to the Energy Supply 2005, Edition 2007
- EU-tal:
 - ESTIF "Sun in Action II" - A solar Thermal Strategy for Europe, 2003
 - ESTIF - Solar Thermal - Markets in Europe (Trends and market statistics 2003)
 - ESTIF - Solar Thermal - Markets in Europe (Trends and market statistics 2004)
 - ESTIF - Solar Thermal - Markets in Europe (Trends and market statistics 2005)
 - ESTIF - Solar Thermal - Markets in Europe (Trends and market statistics 2006)
- Danske tal:
 - Frem til 2001: Tal fra Energistyrelsen baseret på tilskudstilsavn
 - 2002-2005: Tal estimeret af Dansk Solvarme Forening
 - 2006: Ny optælling baseret på indberetning af salgstal fra fabrikanter/distributører

⁶ <http://www.folketinget.dk/doc.aspx?Samling/20061/almdel/EPU/spm/49/svar/endeligt/20071004/index.htm>

Forslag til konkrete politiske tiltag

Branchen håber at disse nye toner vil udmønte sig i konkrete tiltag fra politisk side, der kan støtte op om den gunstige markedsudvikling og sandsynliggøre den reelle politiske vilje til at nå de opstillede mål. Det kunne eksempelvis være:

- offentligt støttede kampagner⁷ for anvendelse af solvarme
- krav om solvarme i offentligt nybyggeri
- øget støtte til udvikling og demonstration
- reetablering af prøvestation og videntcenter

⁷ For varmepumpers vedkomne har regeringen fremlagt planer om at støtte sådanne kampagner.